

GRAPHENE aerosol

Datum 2010-08-18

Tidigare datum 2009-05-18

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET**Namnet på ämnet eller beredningen****Handelsnamn**

GRAPHENE aerosol

Produktkod

150-4702A4

Användning av ämnet eller beredningen**Uttryckt i skrift**

Grafitbaserat torrsmörjmedel

Namnet på bolaget/företaget**Leverantör**

ORAPI NORDIC OY AB

Kontaktuppgifter**Box**

Bolandsgatan 10

Postnummer och postkontor

75323 UPPSALA

Telefon

018 50 60 10

Telefax

018 50 09 10

Email

info@orapi.se

Telefonnummer för nödsituationer**Telefonnummer, namn och adress**

Giftinformationscentralen: 112 vid inträffade förgiftningstillbud och begär giftinformation (dygnet runt).
08-33 12 31 vid övriga frågor om akuta förgiftningar (dagtid).

2. FARLIGA EGENSKAPER

Irriterande.

Irriterar ögonen. Extremt brandfarligt. Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR**Farliga komponenter (CAS nummer, ämne, halt, klassificering)**

67-63-0	propan-2-ol	25-50 %	F; R11; Xi; R36; R67
106-97-8	butan	25-50 %	F+; R12
64-17-5	etanol	10-25 %	F; R11
7782-42-5	grafit	< 40 %	Ämne med HGV

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN**Övrig information**

Allmänna råd: Om symptom kvarstår eller i tveksamma fall sök medicinsk hjälp. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Symptom: se på punkt 11.

Inandning

Flytta ut i friska luften. Håll patienten varm och i vila. Om symptom kvarstår, kontakta läkare.

Hudkontakt

Tvätta huden noggrant med tvål och vatten eller använd erkänd hudrengöringsmedel. Ta av förorenade kläder. Om irritation utvecklas, sök läkarvård.

Stänk i ögon

Kontakta läkare om irritation kvarstår.

GRAPHENE aerosol

Datum 2010-08-18

Tidigare datum 2009-05-18

Förtäring

Torka eller skölj försiktigt insidan av munnen med vatten. Framkalla INTE kräkning. Kontakta läkare.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER**Lämpliga brandsläckningsmedel**

Skum, pulver, koldioxid.

Brandsläckningsmedel som av säkerhetsskäl inte får användas

Använd INTE vattenstråle.

Särskilda risker

Explosiv reaktion kan uppstå vid upphettning eller vid bränning. I händelse av brand och/eller explosion andas inte in rök.

Speciell skyddsutrustning för brandpersonal

Vid brand, använd en tryckluftsapparat oberoende av omgivningen, som andningsskydd.

Särskilda åtgärder

Kyl förslutna behållare utsatta för brand med vattendimma. Förhindra släckningsvattnet från att förorena ytvatten eller grundvattensystemet.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP**Personliga försiktighetsåtgärder**

Ventilera området. Avlägsna alla antändningskällor. Använd andningsskydd. Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.

Försiktighetsåtgärder beträffande miljön

Förhindra utsläpp i avloppssystemet.

Åtgärder vid omhändertagande av spill

Ta upp spill genom att suga upp det med icke-brännbart absorberande material (t ex sand, jord, diatoméjord, vermikulit) och för över det till en behållare och ta hand om det enligt lokala/nationella föreskrifter (se avsnitt 13). Rengör med tvättmedel. Undvik lösningsmedel.

7. HANTERING OCH LAGRING**Hantering**

Ordna med tillräcklig luftväxling och/eller utsug i arbetslokaler. Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden. Då beredningen innehåller lösningsmedel måste elektrisk utrustning vara explosionssäker och fri från antändningskällor såsom statiskt elektricitet och gnistor. Undvik inandning av damm och ånga. Ångor är tyngre än luft och kan spridas längs golvet. Ångor kan bilda explosiva blandningar med luft. Rökning, intag av föda och dryck är ej tillåtet i hanteringsområdet.

Lagring

Förvara mellan 5 och 25 °C på en torr, välventilerad plats avskilt från värme- och antändningskällor och direkt solljus. Öppnade behållare måste förslutas försiktigt och förvaras upprätt för att förhindra läckage.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD**Gränsvärden för exponering****Hygieniska gränsvärden**

67-63-0	isopropanol	150 ppm (8 h) 350 mg/m ³ (8 h)	250 ppm (15 min) 600 mg/m ³ (15 min)
	damm, grafit- totaldamm	5 mg/m ³ (8 h)	
64-17-5	etanol	500 ppm (8 h) 100 mg/m ³ (8 h)	100 ppm (15 min) 1900 mg/m ³ (15 min)

GRAPHENE aerosol

Datum 2010-08-18

Tidigare datum 2009-05-18

Begränsning av exponeringen**Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen**

Ordna med lämplig ventilation. Där praktiskt lämpligt kan detta åstadkommas med punktut sug och god allmänventilation. Tvätta händerna före raster och omedelbart efter hantering av produkten. Personliga skyddsutrustningar skulle vara försedda med EG-märket ("CE").

Andningsskydd

Använd det angivna andningsskyddet om det hygieniska gränsvärdet överskrids och/eller i de fall utsläpp sker av produkten (damm). Rekommenderad filtertyp: AX/P3.

Handskydd

Handskar av neopren eller nitrilgummi rekommenderas. Barriärkräm kan hjälpa till att skydda utsatta hudpartier, men de skall inte användas då huden redan är exponerad.

Ögonskydd

Vid risk för stänk, använd skyddsglasögon med sidoskydd.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**Allmän information (utseende, lukt)**

Svart vätska, suspension, alkohollukt.

Viktig hälso-, säkerhets- och miljöinformation

pH	berörs inte
Kokpunkt/kokpunktsområde	<= 35°C
Flampunkt	< 0°C
Ångtryck	< 300 kPa (3 bar)
Relativ densitet	890 kg/m ³
Löslighet	
Vattenlöslighet	alkoholbaserad lösningsmedel är vattenlösligt
Annan information	
	Termisk tändtemperatur > 300°C.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET**Förhållanden som skall undvikas**

Värme, flammor och gnistor.

Material som skall undvikas

Förvaras åtskilt från oxidationsmedel, starkt alkaliska och starkt sura material för att undvika exotermiska reaktioner.

Farliga sönderdelningsprodukter

Vid brand kan hälsoskadliga sönderfallsprodukter bildas såsom koldioxid (CO₂), kolmonoxid (CO), oxider av kväve (NO_x), tjock svart rök.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION**Primär irritation**

Vätskestänk i ögonen kan orsaka irritationer och reversibel skada.

Erfarenhet människa

Långvarig eller upprepad hudkontakt med vätska kan orsaka avfettning och resultera i uttorkning, rodnad och möjlig blåsbildning.

Ytterligare information angående toxicitet

Exponering för ingående lösningsmedelsånga i koncentration över det angivna exponeringsvärdet kan orsaka skadliga hälsoeffekter, såsom irritation av slemhinnor och andningsorgan och skadliga effekter på njurar, lever och centrala nervsystemet. Symptom och indikationer omfattar huvudvärk, yrsel, trötthet, muskelsvaghet, sömnhet och i extrema fall medvetlöshet.

GRAPHENE aerosol

Datum 2010-08-18

Tidigare datum 2009-05-18

12. EKOLOGISK INFORMATION**Ekotoxicitet****Akvatisk toxicitet**

Produkten har inte klassats som giftig eller skadlig för vattenlevande organismer.

Rörlighet

Delvis vattenlösligt, kan spridas. Butan och alkoholer avdunstar snabbt från vattenytan och marken.

Persistens och nedbrytbarhet**Bionedbrytning**

Alkoholer är lätt biologiskt nedbrytbara.

Bioackumuleringsförmåga

Alkoholer: BCF 3. Osannolikt att det ackumuleras i akvatiska organismer.

13. AVFALLSHANTERING**Förorenad förpackning**

Helt tömda behållare som är droppfria och utan innehåll kan behandlas som industrisopor och möjligen återvinnas.

Avfall från överskott/oanvända produkter

Hanteras som farligt avfall och i överensstämmelse med lokala och nationella bestämmelser. 160500 - Gaser i tryckbehållare och kasserade kemikalier.

14. TRANSPORTINFORMATION

UN-Nr	1950
Landtransport klass	2,5F
Risknummer	
ADR-RID-etiketter	2.1
Benämning av godset	AEROSOLER
Sjötransport	
Övrig information	UN 1950 AEROSOLS, 2.1, LTD QTY

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Produkten är klassificerad och märkt enligt Direktiv 1999/45/EG. Klassificering och märkning enligt tabell 3.2 av bilaga VI (1. ATP) till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

Information på varningsetiketten**EG-märkning****Bokstavskod för varningssymbolen och indikationer på beredningens fara**

Xi Irriterande

R-fras(er)

R36 Irriterar ögonen.
R12 Extremt brandfarligt.
R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

S-fras(er)

S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.
S23 Undvik inandning av ånga/dimma.
S33 Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet.
S60 Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall.

GRAPHENE aerosol

Datum 2010-08-18

Tidigare datum 2009-05-18

Särskilda regler för vissa beredningar

Tryckbehållare. Får ej utsättas för direkt solljus eller temperaturer över +50 °C. Får ej punkteras eller brännas. Gäller även tömd behållare. Spraya inte mot öppen låga eller glödande material. Förvaras åtskilt från användningskällor - Rök inte. Förvaras oåtkomligt för barn

16. ANNAN INFORMATION**Förteckning över relevanta R-fraser**

R11	Mycket brandfarligt.
R36	Irriterar ögonen.
R12	Extremt brandfarligt.
R67	Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

Rekommenderade begränsningar

Endast för yrkesmässigt och industriellt bruk.

Ytterligare information:

Detta säkerhetsdatablad innehåller information som har samband med säkerhet och ersätter inte någon produktinformation eller produktspecifikation.

Litteraturreferens

Information och säkerhetsdatablad från tillverkaren 17.06.2007. AFS 2005:17 och 2007:2 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar.

Tillägg, Borttag, Omarbetningar

Uppdaterat SDB-avsnitt 2010-08-18 PP. Detta datablad innehåller ändringar från den föregående versionen i sektion(er): 1.